ساخت هتل در بلوار ارم همدان تهدیدی برای زیست شهری

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم – طاهره ترابی‌مهوش: در گفت‌وگو با دانش‌آموخته دکتری محیط زیست مشخص شد؛ ساخت هتل در بلوار اِرم بدون در نظر گرفتن ارزیابی‌های محیط زیستی آن تهدیدی برای زیست شهری به‌حساب می‌آید.

شهر همدان با برخورداری از مراکز تاریخی، دیدنی، مناظر و چشم‌اندازهای بسیار زیبا دارای ظرفیت بسیاری برای جذب گردشگر است و هم‌اکنون به‌عنوان پنجمین شهر فرهنگی و توریستی کشور شناخته می‌شود به طوری که طی یک دهه گذشته گردشگری به‌عنوان یکی از منابع مهم اقتصادی و عاملی مؤثر در توسعه این شهر قلمداد شده و سعی بر آن بوده که همدان به‌عنوان شهر گردشگرپذیر معرفی شود؛ بنابراین ایجاد زیرساخت‌های جذب گردشگر همچون راه‌سازی، راه آهن، هواپیما، هتل و غیره در این شهر رونق گرفته و سرمایه‌گذاران مختلفی برای فعالیت در این عرصه جذب شده‌اند اما سؤال این است که آیا معنای واقعی گردشگری ما پایدار بوده و با محیط زیست سازگاری دارد؟ آیا در مسیر توسعه، گردشگری به‌صورت پایدار دنبال می‌شود؟

یقیناً در پاسخ می‌توان گفت که این توسعه از طریق گردشگری پایدار دنبال نشده به نحوی که امروز دامنه الوند که از آن به‌عنوان ریه‌های شهر یاد می‌شود، از مجموعه دهکده توریستی گنجنامه گرفته تا پایین‌دست و در بلوار ارم، در سیطره هتل‌ها، سوئیت‌ها، رستوران‌ها و مهمانپذیرها قرار گرفته در حالی که طبق تعاریف محیط زیستی ساخت هتل و هر بنای دیگر در منطقه الوند با حفاظت این منطقه منافات دارد، چراکه تجارب موجود مؤید این است که ایجاد جاذبه‌های توریستی برای افزایش حضور گردشگر راه‌های متنوع دارد و نباید برای این موضوع تنها به ساخت هتل و رستوران فکر کرد.

از طرفی توان اکولوژیک و ظرفیت برد این مناطق بسیار محدود است و طی این سال‌ها متأسفانه در اعطای مجوزها به توان اکولوژیک منطقه گنجنامه و عباس‌آباد بی‌توجهی شده اما مسئله این است که متأسفانه طی روزهای اخیر زمزمه‌هایی از احداث یک هتل در بلوار ارم آن هم در نزدیکی ساختمان آتش نشانی به گوش می‌رسد که قابل تأمل است چراکه اگر بخواهیم به بهانه توسعه گردشگری بازهم باری مضاعف بر دوش الوند تحمیل کنیم، یقیناً پیامدهای محیط زیستی بسیاری را برای شهر به‌دنبال خواهدداشت.

پس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در این باره با دانش‌آموخته دکتری محیط زیست گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

مهدی ریاحی‌خرم با تأکید بر اینکه یقیناً تصمیم‌سازی برای همه این فعالیت‌ها در چارچوب آن طرح جامعی است که برای شهر همدان تهیه شده و چندین‌بار هم مورد تجدید نظر قرار گرفته گفت: طبیعتاً در احداث چنین سازه‌هایی علاوه بر مقوله معماری و شهرسازی لازم است نقطه نظرات زیست‌محیطی هم مورد توجه قرار گیرد.

وی با ابراز اینکه یقیناً صدور مجوز و در پی آن ساخت بناهایی در قامت هتل‌های چندین‌طبقه و فعالیت آن‌ها قادر است طبیعت بکر این منطقه را به‌مرور از بین ببرد تشریح کرد: این نوع ساخت و سازها از لحاظ دید و منظر شهروندان را از رؤیت زیبایی‌های طبیعی الوند محروم و به لحاظ اکولوژیکی نیز از تبادل جریانات هوایی جلوگیری می‌کند.

وی ادامه داد: مسئله وقتی بغرنج می‌شود که بدانیم در صورت اعطای یک مجوز، راه برای صدور مجوزهای دیگر نیز باز می‌شود، شرایط ما در این مسئله درست بسان دانه‌های تسبیح است که نباید اجازه داد ریسمان آن پاره شود.

دانش‌آموخته دکتری محیط زیست با اشاره به اینکه در این صورت دیگر امکان کنترل محیط زیستی منطقه بسیار دشوار خواهد شد افزود: زین پس به بهانه صدور این مجوز هر روز یک دستگاه، تشکل و ارگان به‌دنبال دریافت مجوز برای ساخت بناهای این‌چنینی خواهد بود.

ریاحی‌خرم با تأکید بر اینکه یقیناً شکل‌گیری این چرخه معیوب عواقب محیط زیستی بسیاری را به‌دنبال خواهد داشت خاطرنشان کرد: بازهم تأکید من مراجعه به طرح جامع شهری است چراکه همه فعالیت‌های شهری در قالب اجرای پروژه‌ها در چهارچوب این طرح علاوه بر لزوم رعایت مسائل مرتبط با نیازهای شهری و شهرسازی طبیعتاً به لحاظ زیست‌محیطی نیز مورد مطالعه قرار گرفته‌اند.

وی در پاسخ به این پرسش که احداث چنین بناهایی در بلوار ارم به‌عنوان بخشی از دامنه الوند برای شهر و شهروندان چه عواقب محیط زیستی به‌دنبال خواهد داشت؟ تصریح کرد: این نقطه از شهر به نوعی ریه‌های شهر به‌حساب می‌آیند؛ بنابراین اگر خلاف کارکرد این ریه‌ها بدون در نظر گرفتن آنچه که در طرح جامع پیش‌بینی شده (با مد نظر قرار دادن این مسئله که کلیه پروژه‌های تعریف‌شده در این طرح دارای پیوست‌های محیط زیستی هستند) کاری صورت پذیرد، یقیناً محیط زیست شهری و سلامت شهروندان دچار مخاطره خواهد شد.

وی با ابراز اینکه بنده به هیچ عنوان موافق این تصمیمات زودگذر که در آن مبنای قانونی مورد توجه قرار نگرفته، نیستم، تشریح کرد: حتی اگر انجام این فعالیت‌ها مبنای قانونی هم داشته باشد، باید این موضوع به‌صورت رسمی و از طریق وسایل ارتباط جمعی به سمع و نظر مردم برسد و آن‌ها در چارچوب قانونمند بودن اجرای چنین پروژه‌هایی، درخصوص لزوم این ساخت و سازها متقاعد شوند.

این دانش‌آموخته دکتری محیط زیست با بیان اینکه درواقع می‌بایست پیش از اجرای چنین پروژه‌هایی بنا به جانمایی حساس این سازه‌ها مطالعات ارزیابی محیط زیستی انجام و توجه به آن به‌عنوان یک ضرورت مورد توجه قرار گیرد افزود: چون ساخت چنین سازه‌هایی حجم بالایی از تردد را باز هم برای منطقه به‌دنبال خواهد داشت، بدیهی‌ترین نتیجه‌اش افزایش ترافیک و آلایندگی‌ها به‌ویژه در حوزه هوا است پس بنا به مرتفع بودن این ساختمان‌ها احتمال حبس شدن جریانات هوایی نیز دور از انتظار نیست.

ریاحی‌خرم ادامه داد: بنابراین لازم است پیش از صدور مجوز برای چنین سازه‌هایی آن‌هم در صورت داشتن بسترهای قانونی، گزارش ارزیابی مدیریت محیط زیستی آن توسط بدنه کارشناسان و مشاوران محیط زیستی تهیه و مورد بررسی قرار گیرد و در عین حال بنا به جانمایی پروژه به مباحثی همچون جهت باد قالب و سرعت آن و آلودگی هوای مترتب بر آن توجه شود؛ زیرا عدم به جریان افتادن حرارت هوا منجر به افزایش دما در منطقه خواهد شد که می‌بایست دقت نظر لازم را به‌کار برد.

وی، ادامه داد: البته یقیناً تمامی مباحث مرتبط با مسائل زیست‌محیطی در طرح جامع یقیناً مورد بررسی قرار می‌گیرد و اگر بستر قانونی داشته باشد همین مؤلفه‌ها در تعریف کاربری این مناطق مورد توجه قرار گرفته است.

مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد؛ امروز شهر همدان بنا به سطح مالیِ گردشگرانی که به آن سفر می‌کنند، بیشتر نیازمند ساخت‌ها اقامتگاه‌ها و کمپ‌های گردشگری است تا از چادرخوابی گردشگران در محیط شهری جلوگیری به‌عمل آید نه احداث هتل آن هم در ادامه الوند.

از سوی دیگر در همدان پیش از آنکه ضرورت ساخت هتلی جدید در بهترین محیط طبیعی شهر احساس شود، کمبود سرویس بهداشتی و پارکینگ احساس می‌شود! چراکه امروز گردشگرانی که به همدان می‌آیند به‌دنبال اقامتگاه‌های ارزان قیمت‌اند، بنابراین بهتر است دستگاه‌های ذی‌ربط در اهم و مهم کردن مسائل به امور زیربنایی گردشگری دقت بیشتری داشته باشند.

از سوی دیگر امروز شاید هتل‌های لوکس پنج ستاره در شهرهای لوکس و سواحل شهرهای ساحلی خاص، خواهان فراوانی دارد، چون با صرف هزینه فراوان، از لذت‌های منطقه‌ای که آن‌ها هم گران هستند استفاده می‌کنید، ولی نه در شهری مانند همدان که گردشگران داخلی‌اش اغلب به‌دنبال خانه‌مسافر، چادر و کمپ هستند و اتفاقاً گردشگران خارجی آن هم که با معیارهای هتلینگ ایران آشنا هستند، تره‌ای برای پنج یا حتی ۶ ستاره بودن هتل خرد نمی‌کنند و اهمیتی به آن نمی‌دهند، آن‌ها به‌دنبال فرهنگ بومی منطقه هستند و مسلماً در خانه‌های بوم‌گردی و اقامتگاه‌های سنتی بیشتر لذت می‌برند.

نیروگاه هسته‌ای شناور اقیانوسی؛ آینده انرژی پاک و پایدار جهانی

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: نیروگاه‌های هسته‌ای شناور اقیانوسی جدیدترین راهکار ارائه‌شده برای بهره‌گیری از قابلیت‌های ارائه انرژی پاک و پایدار توسط راکتورهای هسته‌ای هستند که می‌توانند برق مورد نیاز نقاط نیازمند انرژی در جهان با شرایط دشوار را تأمین کنند.

استفاده از انرژی هسته‌ای همواره یک موضوع حساس و پیچیده در بازارهای انرژی بوده و پیشرفت در این فناوری به‌دلیل مشکلات زیست‌محیطی، ایمنی و مدیریت آینده مورد استقبال بسیاری از کشورها قرار نگرفته است. بااین‌حال به‌تازگی پروژه جدیدی با هدف تغییر این دیدگاه معرفی‌شده است.

وستینگهاوس، یک شرکت فناوری هسته‌ای ایمن و نوآورانه جهانی که در حال شکل دادن به آینده انرژی بدون کربن است، قصد دارد نیروگاه‌های هسته‌ای شناوری را با استفاده از ریزراکتور ای‌وینچی eVinci ساخت خود توسعه دهد که می‌توانند به‌ویژه در مناطقی که قابلیت توسعه نیروگاه‌های هسته‌ای متعارف را ندارند، آینده انرژی هسته‌ای باشند.

*تفاوت نیروگاه‌های هسته‌ای شناور با راکتورهای معمولی

بیشتر کشورها راکتورهای هسته‌ای خود را از رده خارج یا استفاده از انرژی هسته‌ای در نیروگاه‌ها را محدود می‌کنند. پروژه جدید یک استثناست و انتظار می‌رود نیروگاه‌های هسته‌ای شناور و ریزراکتورهای در حال توسعه آن، نیاز جهانی به برق پاک، انعطاف‌پذیر و قابل‌اعتماد را برآورده کنند.

برخلاف نیروگاه‌های هسته‌ای معمولی، راکتورهای هسته‌ای شناور به‌نسبت ارزان هستند و می‌توان آن‌ها را به راحتی جابه‌جا کرد و در ایستگاه‌های دریایی لنگر انداخت. رآکتور Vinci برای کارکرد در مدت هشت سال بدون سوخت‌گیری طراحی شده است که آن را برای مناطق دورافتاده یا مستعد بلایای طبیعی مناسب می‌کند. اگر این پروژه قابل اجرا باشد، نحوه نگرش جهان به انرژی هسته‌ای را در دنیایی که در حال سبز شدن و رهایی از وابستگی به سوخت‌های فسیلی است، متحول خواهد کرد.

به همین دلیل است که نیروگاه‌های هسته‌ای شناور در کنار قابلیت جابه‌جایی، عوامل ایمنی اصلی تعریف شده‌ای نیز دارند. این راکتورها در خارج از سواحل هستند و در برابر بلایای طبیعی همچون سونامی که منجر به فاجعه فوکوشیما شد، محافظت می‌شوند. راکتور eVinci، با طراحی منحصربه‌فرد خود نیازی به تعمیر و نگهداری مکرر ندارد؛ این راکتور از فناوری لوله‌های حرارتی استفاده می‌کند که نیازی به خنک‌کننده آبی ندارد و این امر سیستم آن را ساده‌تر می‌کند.

نیروگاه‌های شناور مدنظر به‌منظور افزایش کارایی ساخت‌وساز، در کارخانه‌های کشتی‌سازی ساخته شده‌اند و می‌توانند یک تغییر دگرگون‌کننده برای مناطقی باشند که فضای کمی برای امکانات انرژی گسترده دارند. علاوه‌بر این، مدولار بودن این راکتورها امکان تأمین انرژی برای مردم ساحلی، جزایر یا نواحی صنعتی که ممکن است نیاز به برق دائمی داشته باشند را فراهم می‌کند و ممکن است فرصت‌های جدیدی برای بهره‌گیری از انرژی هسته‌ای در مکان‌هایی ایجاد کند که توسعه نیروگاه‌های معمولی در آن‌ها بسیار گران یا اجرای آن غیرممکن است.

*راکتورهای شناور؛ آینده انرژی پاک، انعطاف‌پذیر و پایدار

به‌نظر می‌رسد نیروگاه‌های هسته‌ای شناور دارای مزیت ارائه انرژی کارآمد و پاک بدون محدودیت‌های نیروگاه‌های معمولی هستند. رآکتور Vinci می‌تواند تا پنج مگاوات برق تولید کند، بنابراین می‌تواند در متنوع‌ترین مصارف، از تأمین برق روستاهای کوچک تا تأمین انرژی صنایع بزرگ، مورد استفاده قرار گیرد. همچنین توانایی آن در تولید گرما در دماهای بالا می‌تواند در صنایعی همچون تولید هیدروژن به کار گرفته شود که آن را به یک سیستم مکمل جذاب برای انرژی‌های تجدیدپذیر تبدیل می‌کند. تحرک و کارایی این راکتورهای شناور می‌تواند پاسخی به اهداف کاهش کربن‌دی‌اکسید در سراسر جهان باشد.

با توجه به هدف دولت‌ها و کسب‌وکارها برای کربن‌صفر شدن، انرژی هسته‌ای می‌تواند یک راه‌حل قابل اعتماد و کم‌انتشار برای جایگزینی سوخت‌های فسیلی ارائه دهد. نیروگاه‌های هسته‌ای شناور به‌عنوان سازه‌های مستقل و قابل استقرار سریع می‌توانند در روند گذار انرژی حیاتی باشند و نیروی لازم برای جمعیت‌های در حال رشد را فراهم کنند.

البته مشکلاتی در کاربرد نیروگاه‌های یادشده وجود دارد. این پروژه هنوز در حال توسعه است و راکتورها برای عرضه به بازار به مطالعات و آزمایشات بیشتری نیاز دارد. شرکای این طرح به‌دنبال صدور گواهی‌نامه و تنظیم دقیق طراحی ریزراکتور Vinci هستند که طی چند سال آینده آزمایش خواهد شد. در صورت موفقیت‌آمیز بودن، این سرمایه‌گذاری می‌تواند نویدبخش تغییر در صنعت انرژی هسته‌ای باشد، اما هنوز موانع متعددی وجود دارد که باید بر آن‌ها غلبه کرد.

بااین‌حال ایده حاضر در توسعه انرژی هسته‌ای نشان می‌دهد که جهان هنوز به‌دنبال توسعه انرژی هسته‌ای برای اهداف صلح‌آمیز است. نیروگاه‌های هسته‌ای شناور ممکن است راه‌حلی کارآمد، ایمن و پایدار برای نیازهای انرژی جهان باشند و به مناطق نیازمند انرژی، انرژی پاک ارائه دهند. ممکن است این نیروگاه‌ها به همه مشکلات انرژی پاسخ ندهند، اما گامی به‌سوی آینده‌ای انعطاف‌پذیرتر برای انرژی به‌شمار می‌روند.

فرونشست؛ تهدید زیرزمینی ۴۲ میلیون ایرانی

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: بر اساس گزارش‌های رسمی، ایران دومین کشور جهان از نظر نرخ فرونشست و سومین کشور از نظر مساحت فرونشست در دنیا است. بیش از ۴۲ میلیون نفر از جمعیت کشور در معرض این خطر قرار دارند.

فرونشست زمین در کشور ما دیگر از مرحله زنگ خطر رد شده و این پدیده نه‌تنها ساختارهای زیربنایی کشور را تهدید می‌کند، بلکه زندگی روزمره بیش از نیمی از جمعیت کشور را نیز به مخاطره انداخته و در مواردی نیز مستقیماً جان شهروندان را به خطر انداخته است.

پدیده فرونشست زمین، برخلاف زلزله که ناگهانی رخ می‌دهد، به‌تدریج گسترش می‌یابد و بسیاری از زیرساخت‌های کشور، ازجمله جاده‌ها، خطوط راه‌آهن و ساختمان‌ها را تهدید می‌کند. دلیل اصلی این پدیده، برداشت‌های غیرمجاز و بی‌رویه آب زیرزمینی است که سال‌ها بدون برنامه‌ریزی علمی ادامه داشته است.

■ ابعاد بحران

بر اساس گزارش‌های رسمی، «ایران» دومین کشور دنیا از نظر نرخ و سومین کشور از نظر مساحت فرونشست در جهان است! آمارها نشان می‌دهد که حدود ۱۸۵ هزار کیلومتر مربع از مساحت کشور تحت تأثیر این پدیده است. در این پهنه‌ها، ۳۸۰ شهر و ۹۰۰۰ روستا به درجات مختلفی دچار فرونشست شده‌اند و بیش از ۴۲ میلیون نفر از جمعیت کشور در معرض خطر قرار دارند. این مناطق عموماً شامل دشت‌های مرکزی ایران مانند اصفهان، فارس، خراسان و کرمان هستند که آبخوان‌های آن‌ها به‌دلیل برداشت بی‌رویه آب زیرزمینی به‌طور خطرناکی تخلیه شده‌اند.

فرونشست زمین به‌عنوان یکی از مخاطرات خاموش زیست‌محیطی، اکنون جان شهروندان و زیرساخت‌های مناطق شهری ایران را به‌طور مستقیم تهدید می‌کند. این پدیده که نتیجه مدیریت نامناسب منابع آب زیرزمینی و بهره‌برداری بی‌رویه از سفره‌های آب است، در برخی از کلان‌شهرهای کشور به فجایع مرگبار انجامیده است.

طبق آمارهای رسمی، فرونشست زمین به‌ویژه در مناطقی مانند تهران، اصفهان، مشهد و کرمان باعث ایجاد شکاف‌های عمیق در جاده‌ها، تخریب ساختمان‌ها و حتی فرو رفتن بخش‌هایی از مناطق مسکونی شده است.

■ فرونشست زمین و مسئولیت‌های قانونی در برنامه هفتم توسعه

فرونشست زمین به‌عنوان یکی از تهدیدات جدی زیرساختی و جانی، در برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی ایران مورد توجه ویژه قرار گرفته است. این سند راهبردی، مسئولیت مستقیم پیگیری و مقابله با این بحران را به وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی سپرده است. با این حال، بررسی عملکرد این دستگاه‌ها نشان می‌دهد که برای کنترل و کاهش این بحران، همچنان فاصله زیادی با اهداف تعیین‌شده وجود دارد.

برنامه هفتم توسعه به‌طور خاص، بخش‌های کشاورزی و منابع آبی را به‌عنوان عوامل کلیدی در مهار فرونشست زمین هدف‌گذاری کرده است. وزارت نیرو موظف شده تا ضمن بهینه‌سازی مصرف آب، سیاست‌هایی برای کنترل برداشت بی‌رویه آب زیرزمینی تدوین کند. همچنین وزارت جهاد کشاورزی مکلف به تغییر الگوهای کشت و کاهش فشار بر منابع آبی شده است.

علی‌رغم تأکید برنامه هفتم، کارشناسان معتقدند که این اهداف به‌دلیل نبود منابع مالی کافی، عدم هماهنگی بین دستگاه‌ها، و مقاومت در برابر تغییرات در الگوهای کشاورزی سنتی به‌طور کامل محقق نشده است.

در این باره علی شهباز؛ کارشناس محیط می‌گوید: «ما به برنامه‌های اجرایی با ضمانت اجرایی بالا نیاز داریم. فرونشست زمین دیگر یک مسئله آینده نیست؛ این بحران همین حالا هم جان مردم را در مناطق شهری تهدید می‌کند.»

در برنامه هفتم، وزارت نیرو مأمور به نظارت بر مدیریت منابع آبی شده و باید نقشه‌های مناطق پرخطر را ارائه و سیاست‌های محدودکننده برداشت آب را اعمال کند. همچنین وزارت جهاد کشاورزی باید با تغییر الگوهای کشت و معرفی محصولات کم‌آب‌بر، فشار بر منابع آبی کشور را کاهش دهد.

■ چه باید کرد؟

– برای کاهش بحران فرونشست، نیاز به اقداماتی فوری و هماهنگ وجود دارد:

– توسعه قوانین سخت‌گیرانه برای برداشت آب زیرزمینی

– بهینه‌سازی الگوهای کشت در بخش کشاورزی با تأکید بر محصولات کم‌آب‌بر

– تخصیص منابع مالی کافی برای تقویت زیرساخت‌های شهری

– استفاده از فن‌آوری‌های نوین برای پایش و کنترل مناطق پرخطر

تدوین وظایف در برنامه هفتم توسعه گامی مهم در مقابله با بحران فرونشست است، اما بدون نظارت دقیق و اجرای قاطع، این بحران خاموش می‌تواند به فجایعی جانی و زیرساختی در مقیاس ملی تبدیل شود. اکنون زمان آن است که دستگاه‌های مسئول با جدیت بیشتری برای حفظ جان و مال مردم اقدام کنند.

خودرو فرسوده؛ بلای جان هوا

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم گفت: در مطالعه ای که بر روی ۱۷ هزار خودرو انجام شد، ۴۰ درصد انتشار آلودگی برای ۱۰ درصد از ناوگان است اگر بتوانیم ۱۰ درصد خودروهای فرسوده را از رده خارج کنیم، ۴۰ درصد از آلودگی کم می‌شود.

احمد طاهری، گفت: ما نهاد حاکمیتی و نظارتی هستیم وضعیتی که الآن ما در آن قرار گرفته‌ایم نتیجه عمل نکردن به تکالیف در طی سال‌ها است. چیزی که در کشور در رابطه با آلودگی هوا مطرح است قانون هوای پاک است که در سال ۱۳۹۶ تصویب شده است در این قانون بیش از ۱۷۰ تکلیف برای ۱۱دستگاه مشخص شده است.

وی ادامه داد: ۱۷۶ تکلیف برای وزارتخانه های نفت، صمت، نیرو راه و شهرسازی و سازمان محیط زیست، استاندار و... تعیین شده است. سازمان محیط زیست، مطابق بند ۲قانون هوای پاک به‌عنوان ناظر قانون معرفی می‌کند که وظیفه، رصد و عمل به تکلیف است از سال‌های گذشته این فرایند رصد در حال انجام است.

سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم افزود: باید یک ارزیابی عملکرد واقعی از وضعیت داشته باشیم در سال‌های گذشته آلودگی به نام سرب در بنزین داشتیم ولی در حال حاضر چیزی به نام سرب در بنزین نداریم. وقتی خودروهای کاربراتوری در کشور زیاد بود آلاینده شاخص ماده‌ای بود به اسم کربن منوکسید که از احتراق این خودروها شکل می‌گرفت ولی وقتی خودروها انژکتوری شد این آلاینده حذف شد.

طاهری ادامه داد: در سال‌های قبل از ۹۴ مقدار سولفور سوخت خودروهای دیزل بسیار بالا بود که این مقدار کم شده است. رفع آلودگی هوا در شهرها شدنی است یکسری اقدامات انجام شده ولی کافی نیست. طاهری بیان کرد: وضعیت آلودگی هوا در حال حاضر خوب نیست، آلودگی هوا یک مسئله غیر قابل حل نیست. بر اساس سیاهه انتشار مهم‌ترین سهم در آلودگی هوا در تهران ناوگان حمل و نقل است که در آلاینده‌های گازی ۸۰ درصد و آلاینده ذرات معلق ۶۰ درصد است که شامل تمام گونه‌های حمل و نقل است.

وی گفت: در مطالعه‌ای که سال ۹۵ بر روی ۱۷ هزار خودرو انجام شد، ۴۰ درصد انتشار آلودگی برای ۱۰ درصد از ناوگان است اگر بتوانیم ۱۰ درصد خودروهای فرسوده را از رده خارج کنیم، ۴۰ درصد از آلودگی کم می‌شود.

سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم افزود: ما موضف بودیم که تمام ناوگان فرسوده را از رده خارج کنیم در کشور برای کل گونه‌های حمل و نقل، ۲۴ میلیون ناوگان فرسوده داریم در سال‌های گذشته توجه خوبی به این قضیه نشده بود، قانونی که مجلس تصویب کرد این بود که به ازای هر چهار خودرو که در کشور تولید می‌شود یکی باید از رده خارج شود اما تغییراتی در این قانون داده شد و مقرر شد که به ازای هر خودرو؛ خودروساز می‌تواند ۵/۱ درصد مبلغ خودرو را به حسابی در وزارت صمت واریز کند که این منجر به این موضوع شد که خودروها بسیار کم اسقاط شود. در سال ۹۶ تنها ۶۰۰۰خودرو از رده خارج شد و بیش از یک میلیون خودرو در همان زمان تولید شد که این منجر به افزایش مصرف سوخت و بالا رفتن آلودگی شد.

طاهری ادامه داد: از انتهای سال ۱۴۰۲ با آیین نامه‌ای که در هیئت وزیران مصوب شد آمار اسقاط افزایش پیدا کرد این موضوع که مجوز واردات خودرو داده شد کمک کرد به افزایش اسقاط خودرو در سال ۱۴۰۲ حدود ۷۰ هزار وسیله از رده خارج شد و در سال ۱۴۰۳ تا امروز حدود ۲۰۰هزار خودرو رسیده است.

وی گفت: همه ترک فعل‌ها به بودجه بازنمی‌گردد این آیین‌نامه‌ها و ضوابطی است که ما برای اجرای قانون در نظر می‌گیریم این مشکلات را به‌وجود می‌آورد. سازمان محیط زیست ناظر اجرای قانون است و مرکز ملی هوا و اقلیم مسئولیت این موضوع را به عهده دارد ما طبق وظیفه و روالی که در کشور است این تکالیف را پیگیری می‌کنیم گزارشات به مراکز نظارتی مثل دیوان محاسبات کشور، سازمان بازرسی، مجلس شورای اسلامی، هیئت دولت منعکس می‌شود تا عملکرد دستگاه‌ها مشخص شود.

وی افزود: سازمان محیط زیست به‌عنوان بزرگترین مطالبه‌گر در این زمینه مطرح است، آلودگی موضوع تازه‌ای نیست و مربوط به چندین دهه است، نمی‌شود انتظار داشت که در مدت کوتاهی این موضوع را حل کرد. امروزه سیاستی که در رابطه با هر شهر پیاده می‌شود متناسب با نوع آلودگی آن شهر است، مثلاً در تهران و مشهد ناوگان حمل و نقل بیشتر از بقیه عوامل در آلودگی مؤثر است که راهکار در همین زمینه داده می‌شود در مقابل در اراک، اصفهان و کرج منابع ساکن سهم بیشتری دارند، سیاست متفاوتی برای آن‌ها داریم.

صندوق ملی می‌تواند شتاب‌دهنده فناوری‌های سبز باشد

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: مدیرعامل صندوق ملی محیط زیست گفت: صندوق ملی محیط زیست با ارائه تسهیلات به متقاضیان می‌تواند به‌عنوان شتاب‌دهنده فناوری‌های سبز در نمایشگاه بین‌المللی محیط زیست باشد.

امیر مهاجری تهرانی، با اشاره به اینکه برپایی نمایشگاه محیط زیست با شعار مشارکت همگانی اقتصاد سبز آینده پایدار، فرصت مغتنمی برای تبادل، دانش تخصص و تجربیات موفق میان کارشناسان و فعالان و ذی‌نفعان حوزه‌های مختلف محیط زیست است، بیان کرد: این نمایشگاه شرایط مناسبی برای معرفی فناوری‌های نوین پیشرفته و سازگار با محیط زیست فراهم می‌آورد که باعث تأمین نیازهای محیط زیستی کشور در ابعاد مختلف خواهد شد.

وی افزود: نمایشگاه محیط زیست از سوی دیگر باعث افزایش سطح دانش، بینش و آگاهی عمومی درخصوص مسائل محیط زیستی می‌شود و عملاً ارتقا سطح مسئولیت اجتماعی همگانی در قبال محیط زیست را به دنبال خواهد داشت.

وی ادامه داد: در این بین معرفی ظرفیت‌های صندوق ملی محیط زیست در این نمایشگاه نیز که با هدف کمک به تقلیل آلاینده‌ای محیط زیستی و جلوگیری از تخریب محیط زیست و بهره برداری پایدار از محیط زیست و تنوع زیستی تأسیس شده، فرصت مناسبی برای مشارکت هرچه بیشتر مردم سازمان‌ها بانک‌ها و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی علاقه‌مند در جهت همدلی هم‌اندیشی و همکاری در موضوع محیط زیست در سطح ملی و بین‌المللی خواهد بود.

مدیرعامل صندوق ملی محیط‌زیست تأکید کرد: صندوق ملی محیط زیست به‌عنوان نهاد مهم مالی تسهیل‌گر در حوزه محیط زیست با ارائه تسهیلات به متقاضیان می‌تواند به‌عنوان شتاب‌دهنده فناوری‌های سبز و پشتوانه‌ای برای صیانت از محیط زیست برای نسل کنونی و آیندگان نقش مفیدی را ایفا و همچنین آغازگر اقدامات تأثیرگذار در این حوزه همگام با فعالیت‌های سازمان حفاظت محیط زیست باشد.

مهاجری تهرانی تقویت و هدایت منابع مالی محیط زیستی و تمرکز آن در صندوق ملی محیط زیست را امری بسیار مهم در ارائه خدمات محیط زیستی در سطح کشور قلمداد کرد و بر لزوم سرعت بخشیدن به این مسئله در صندوق ملی محیط زیست تأکید کرد.